

Joprojām ierindā

Volfrīdam Pavāram, latviešu sarkanajam strēlniekam, bijušajam 5. atsevišķā latviešu strēlnieku padomju pulka komandiera palīgam, šodien dzimšanas diena — aprit 80 gadu. Par spīti gadu nastai viņš joprojām ir ierindā.

No lielā materiālu klāsta atlasot pašu nozīmīgāko viņam veltītajai izstādei, uzmanību salstīja laikraksta «Cīņa» 1961. gada 11. janvāra numurā ievietotais raksts «Volga un Daugavas māsas». Tajā Tātārijas APSR Valsts muzeja vecākie zinātniskie līdzstrādnieki K. Siņicina un A. Lītvins stāstīja, kā Kazanā atzīmēja šīs pilsētas aizstāvēšanas kauju atceri. Rakstā lasām:

«Volgas krastos varonīgajam 5. Zemgales latviešu pulkam par vīrišķību un nepieredzētu izturību Kazanas aizstāvēšanā pasniedza VCIK pirmo Sarkanā Goda karogu.

Tagad, svinīgam maršam skanot, vētrainu aplausu sveiktu, slavas apmirdzēto karogu zālē ienes bijušais 5. Zemgales latviešu padomju strēlnieku pulka komandiera palīgs Volfrīds Pavārs.»

Avīzē ievietots fotouzņēmums, kurā redzam Volfrīdu Pavāru pie karoga.

Skatos uz fotogrāfiju un domāju, vai patiesi strēlnieki noveco. Kopš raksta publicēšanas taču pagājuši vairāk nekā 12 gadu, bet liekas, ka objekta priekšā V. Pavārs stāvējis pavisam nesen.

Vēstules, vēstules... Daudzas no tām mērojušas garu ceļu. Visvairāk to no Arzamāsas, Kazanas, Serpuhovas, Leningradas. Volfrīdam Pavāram raksta pionieri, komjaunieši, raksta muzeju darbinieki, jaunieši, lūdz konsultācijas, aicina viesos. Neviena vēstule nepaliek bez atbildes. Tiek izpildīti arī gandrīz vai visi aicinājumi ierasties ciemos — pat tad, ja tie nākuši no tāliem novadiem.

Astonēsmīt gados daudz kas piedzīvots, redzēts. Uz jaunatnākumu, kādi notikumi visdziļāk iespiedušies atmiņā, bez kavēšanās skanēja atbilde — Mazās Juglas kauja, Kazanas aizstāvēšanas kaujas un ļoti sīvas cīņas, aizstāvētot Petrogradu

pret Judeņiča baltgvardu armiju. No Lielā Tēvijas kara dienām V. Pavāram visspilgtāk atmiņā atainojušās kaujas pie Staraja Rusas. «Par visām šīm kaujām esmu daudzas reizes rakstījis avīzēs», piebilst V. Pavārs. Jā, viņa spalvai pieder daudzu kauju apraksti, kas publicēti presē un atmiņu krājumos.

Bet ieskatīsimies, ko par Volfrīdu Pavāru raksta mūsu vēsturnieki, paškirstīsim Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas izdoto «Latviešu strēlnieku vēsturi». Tur daudzās vietās lasām Volfrīda Pavāra vārdu. Valrākkārt citētas viņa atmiņas, kā tādas, kas bauda pilnīgu uzticību.

Savilpojoši aprakstīta, balstoties uz daudziem dokumentāliem materiāliem, 5. atsevišķā latviešu padomju strēlnieku pulka pēdējā kauja 1920. gada 26. jūlijā. Pulks bija nonācis vrangeliņu ielenkumā. Sajā laikā pulka komandieris bija saslimis, tāpēc pulku komandēja viņa palīgs Volfrīds Pavārs. Tā bija smaga, asiņaina kauja, kurā gāja bojā daudzi jo daudzi leģendārā, slavas vainagotā 5. atsevišķā latviešu strēlnieku pulka cīnītāji.

Pulka komandiera palīgs palika dzīvs, sagādāja uzvaru. Sekoja sasprindzināta darba gadi sociālisma celtniecības frontēs.

Sākoties Lielajam Tēvijas karam, Volfrīds Pavārs atkal ķērās pie ieroča. Atkal sīvas cīņas, smags ievainojums.

Ka arī jauncelsmes darbā Volfrīds Pavārs solojis pirmajās rindās, liecina daudzie Goda raksti, kas papildina kaujas ordeni un medaļu klāstu.

Savu astoņdesmito dzimšanas dienu strēlnieks sagaida ar možu garastāvokli, gatavs arī turpmāk veikt nozīmīgo jaunatnes audzināšanas darbu.

V. Steins,

Latviešu sarkanā strēlnieku muzeja vadītājs

Attēlā, kas uzņemts vasarā pie Latviešu sarkanā strēlnieku muzeja, V. Pavārs redzams kopā ar Rīgā iebraukšajiem Tomskas jauniešiem izlūkiem.